

andet fra Lagretten, som kun besvarer Skyldsspørgsmaalene, som jeg tidligere har sagt.»

»Man vil heraf forstaa, hvilke store Fordele Lægmands Deltagelse i Strafferetsplejen medfører. Alle de Argumenter, som anføres for, at ikke blot Jurister men Lægmand skal være med som Dommere i Straffesager, har naturligvis samme Gyldighed for Kvinder som for Mænd. Navnlig gælder det, at Lægfolk tilfører Domstolene praktisk Kendskab til Omstændigheder, som er af den største Betydning for en retfærdig Bedømmelse af Forholdet. Saaledes kan de bedre bedømme, hvorledes Tiltalte eller Fornærmede selv har set paa Forholdet, altsaa den subjektive Betragtelse for Straf. Anset norske Jurister mener ogsaa, at Kvinders Deltagelse i Strafferetsplejen har haft stor Betydning derved, at Kvinders Tillid til Retsplejen er øget, og ligesaa er deres Interesse for denne Side af Samfundslivet vakt. Der er skabt et frugtbart Samarbejde mellem Kvinderne og de lovgivende Myndigheder, idet Kvinderne ved de Erfaringer de som Dommere har gjort, kan bringe Forandringer i Straffelovgivningen paa Bane. Tidligere har udelukkende Mænd dømt Kvinder for de af Kvinder begaaede Forbrydelser, ligesom udelukkende Mænd har dømt i Sager angaaende Mænds Forbrydelser mod Kvinder. »Følgen blev, som rimeligt var« — skrev en bekendt Jurist til mig, »at Kvinderne ofte har tænkt, at Domsresultater, hvis Rigtighed har forekommet dem tvivlsomme, skyldtes manglende Forstaaelse hos Dommerne. Men naar Kvinder er med ved Paadømmelsen, vil Afgørelsen modtages med større Tillid.«

»Det som for os Kvinder er nyt — og jeg tror frugtbart for vor Opdragelse i Samfundets Tjeneste ved denne Udøvelse af vore nye Borgerpligter er, at vi selv faar Forbryderne at se og hører de Vidner, hvis Forklaring skal danne Grundlaget for vor Afgørelse. Vi skal selv danne os en Mening om, hvad Tiltro vi kan give Vidnets Forklaringer, efter det Indtryk vi har af dets Paalidelighed, Intelligents og Opfattelsesevne.«

»Det, som for mig personlig, hvergang jeg har gjort Tjeneste som Domsmand, har været det interessanteste, er det Indblik, jeg har faaet gennem mange Aar af disse Menneskers Liv. Et Liv som mange af os Kvinder har liden eller ingen Anelse om! Og dernæst har det været mig paafaldende, at de har en særegen Maade at tænke paa! Der er en — jeg troer jeg vil kalde det barnlig Logik i deres Tankegang og Raisonnement, som er fremmed for os voksne Mennesker, som lever paa Livets Lysside. Og saa er jeg glad for, at ved den Berøring, i hvilken jeg er kommet med disse Mennesker, er mine Øjne blevne aabnede for, hvor vanskeligt det er at leve det Liv, som leves paa Skyggesiden af Tilværelsen! Verden er ligesom bleven større for mig, den har udvidet sig, og Livet er bleven rigere. Derfor er min Dom om Mennesker bleven mildere — og jeg haaber — retfærdigere. Der gemmer sig bag disse Menneskers Liv Forhold, om hvilke jeg hidtil intet Kendskab havde. De omhyggeligste Referater i Aviser kan ikke give det Indblik, som man faar ved at stilles umiddelbart lige overfor en Forbryder. Men har man i Retten fulgt en Sag fra først til sidst, forstaar man,

hvor vanskeligt det ofte kan være at fælde Dom. Mange stiller sig saa ofte kritisk overfor en Afgørelse i en Straffesag, efter hvad de har læst i Aviser. Jeg for min Del er ganske ophørt hermed. Min Tillid til Domstolene er vokset, for hver Gang jeg har gjort Tjeneste, selv om jeg ved deres Afgørelser har været i ensom Minoritet. Om det nu stod i Kvindernes Magt at bedre Samfundsforholdene, saa at Forbryderne blev færre? Jeg troer ikke det nytter at præke Moral for dem! »Som Mødre skal Kvinderne tage fat i Samfundsarbejdet«, sagde Henrik Ibsen.»

»Jeg er sikker paa, at her har Kvinder Moderopgaver. Vi maa komme i direkte Berøring med Samfundets Smaa og Elendige, lytte til deres underlige Logik, som naturligvis har dannet sig efter de Forhold de lever under, og vi maa bruge den »Kraft i Hjertet«, som skal skabe en lykkeligere Fremtid for dem.«

»At man har været fornøjet med Kvindernes Deltagelse i Jurydomstolene viser sig paa flere Maader. Antallet af dem er øget. I Kristiania udgjorde Kvinderne første Gang 10,6 Procent af Lagretteudvalget og 7 % af Udvalget til Meddomsretten. Anden Gang, der foretoges Valg, steg deres Antal til det dobbelte for Lagrettens Vedkommende og til det tredobbelte for Meddomsrettens.«

»Til Slutning vil jeg tilføje, at jeg troer at alle Røster om Juryens Forfærdelighed nu er forstummede. Jeg har heller ikke hørt nogen Stemme hæve sig mod Kvinders Deltagelse deri. Tvertimod priser enkelte Mænd Kvinder som særlig skikkede, hvor det gælder Sager af ubehagelig og pinlig Art. I Sager mellem Mænd og Kvinder mener man, at det er det kvindelige Skøn og den kvindelige Retfærdighedsfølelse, som skal bidrage til den mest alsidige Bedømmelse af Skyld og Uskyld.«

Frederikke Mørck.

Vi maa være Frøken Mørck af Hjertet taknemmelig for det Indblik, hun har givet os i Kvindernes Arbejde ved Jurydomstolene samt i disse Organisationer i sig selv. Vi har derfor ment at burde give denne Del af hendes Tale *in extenso*, da den har en saa aktuel Interesse for os, som et Spejl for den Fremtid, der kan vente os selv. Vi takker herved vore Forbilleder og siger: »Ære være vore dygtige Naboeer.«

J. M.

Frøken Rosika Schwimmer

holdt først i December et interessant Foredrag i Grundtvigs Hus for Kvindevalgretsforbundet og Dansk Kvindesamfunds Kbhvn.s Kreds.

Senere gav Kvindevalgretsklubben en lille Middag for Frøken Schwimmer, fra hvilken et Postkort med Navns Underskrifter sendtes til vor fælleds Ven, og Alliancens Præsident: Mrs Chapman Catt.

Kvindevalgretsklubben

holdt Møde Onsdag den 8. December 1909.

Fhv. Indenrigsminister, Direktør Klaus Berntsen — som vi med Taknemmelighed mindes fra hans Tale om den kommunale Valgret i 1908 — holdt et fængslende Foredrag om Højskoleforstander Kold's Betydning for Kvindesagen. Han bragte de Grundtvigske Idealer ud i Livet, idet han først gjorde Prøve paa dem som Privatlærer i en Familie, hvor det ene Barn ikke kunde fæste Interessen ved den i svundne Dage anvendte Udenadsplappren men fangedes ved en farverig Fortælling af de historiske Begivenheder. Men de daværende Skolemyndigheder, der havde hørt om Kold's Afvigelser fra fastslaaet Undervisningsmethode, fik snart bragt ham ud af Kurs som Lærer. Han blev tvungen til at søge sit Livsudkomme paa anden Maade og tog som Tjener i 1842 med en Missionær, Pastor Hass, hvis Rejse galdt Smyrna. At denne Stilling var trang for ham falder af sig selv. De skiltes. Tungsindig sidder han ved Havet forladt og ene og skilt fra Fædrelandet ved Hundreder af Mile. Det syntes ham saa umuligt at naa hjem, at han overvejede om han ikke heller skulde drukne sig. Af disse Tanker blev han vækket ved en Stemme, der spurgte, om han ikke kunde give Adressen paa en Bogbinder? Det var en Skibskaptajn, der skulde have sine Journaler indbundne. Da Bogbinderi netop havde været den Livsvej han havde valgt for en kort Tid, da Lærergerningen slog ham fejl, kom denne Anmodning til ham som fra Himlen, og da Skibskaptainen havde mange Standsfæller, der ligesaa ivrigt ønskede deres Journaler indbundne, blev hans fattige Tilværelse snart ændret til en saa stor Velhavenhed, at han kunde beslutte at drage hjemad, thi af Breve fra Hjemmet havde han sét, at gamle Tiders snævre Syn var ved at svinde og give Plads for en ny Aand. Det var ikke saa bekvemt at rejse i Fyrreerne af det 19. Aarhundrede som nu. Og lidet vilde hans Pengebeholdning forslaa til en saadan Rejse. Han var saa heldig at faa Skibslejlighed til Triest. Der købte han sig en Trillebør og paa denne pakkede han sine Bogbinderiredskaber, thi kun ved Hjælp af disse kunde han naa sit kære Thisted. Han holdt nemlig Rast i de større Byer, søgte og fandt Arbejde i sit Fag og paa denne Maade arbejdede han sig fra By til By tilfods op til sit kære Hjem. I Jylland i 1847 gjorde han Bekendtskab med Pastor Birkedal, i hvem han siden fandt en Støtte for Udførelsen af de Idéer, der — trods den Modstand de mødte i deres første Fremspiren — dog altid var ham kære, og som han bestandig mente han skulde slaa et Slag for.